١٢٨٣–ՀԱՊԱՆ–Ա–ԱՎԱԹՈՒՐԲԱ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ–15–ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ–1866

ՕՆ ՊԵՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ–ՆՈՒՄԷՐՈ–674–ՃՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ–3–ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ–1866

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշ պաւ Մէճմուաը Հավատիս, հէր հաֆթա ճուժաա էրթէկի կիւնէրի տաղթրլնճադ տրը։

Սէնէսի բէշին օլարագ	140 ղուրուշ։
Ալթը այլըք քէղալիք	70 „
Իւշ այլըք քէղալիք	40 „
Վէ պիր նուսխէրսուս	3 „

Տաշրալար իշխուն պէհէր նուսխէրսուս փոստախանէ նիզամը ժուճիպինէ իւճրէթ ալնուճաղը խառանէթէն պէյան օլունուր։

Իլանաթրն պէհէր սրբաը պիր տէֆալիգ 3 ղրշ։
Իքի տէֆա իշխուն պէհէր տէֆարնա . . 2 „
Իւշ տէֆա իշխուն պէհէր տէֆարնա . . 1½ „
Իւշ տէֆատան զիատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն է, լանաթի իշխուն այրրնա բապալրլըգ օլունուր։
Տաշրալարան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթրն բօսթա մէսարիֆլէրի, կէօտուրէնդիրլիր իւզէրինէ օլա տուրզուս պաւ մահսուսատ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷՔ ՄԷՎԱՏԸ ԾԱՓԻԱՅԸ ՍԵՅՅԻԲԷՅԷ ՄԻՒԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՊՕՐՍԱ 1866	Դեկտեմբեր 29
Լոնտրա 5 այ վուտէ	
Ամսթրտամ „ „ „	
Փարիս „ „ „	
Նաբօլ „ „ „	
Ճէնովա „ „ „	

ԹԷԼԷԳՐԱՖ ԽԱՊԵՐԼԷՐԻ

Փարիս. 7 դեկտեմբեր գոնսոլիտ 32⁷⁵—33
1865 իսթիգրաղը 268. 1865—265
Լոնդրա. 10 դեկտ. գոնսոլիտ 33 1/8—33 3/8
Բարլին. 15 դեկտ. Գոնսոլիտ 33⁷⁵—33⁷⁵
Իսթիգրաղ 1865 267 1865 262

ՄԷՄՓԻՒՖԷԼԱԹ	Բաղրը էր՝ Նայ. 28	Սալը 29	Շաբաթանա 30	Բէնշէմպէ Դեկտ. 1	Ճումաա 2		Ճումաա էր 3
Մէճիտէ լավա Ղրշ.	104	104	104	104	104	104	104
Տէյունաթը ումումի. յէ թահվիլաթը 100 մաէտ Ինկիլիզ եա. խոտ 110 մաէտ լի. բրայի Օսմանլին պէ. հէրի ֆայիզի ալքն. մըշ։	35³⁵	36¹²	36	35³⁵	35³⁷	35³³	35³¹

ԱՍԻԹԱՆԻ 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Մահալը Այլէյէ Լոգոթիտի Լասավէ-ր օ-լո-նան պիր գելա ուրշ ո- մահէրին ղալէ-լամըշը պէրճի. լէնա հաֆիզասան պէր- էլ ելիմա օլը-նմագա խէ պէ, պո- մագո-լէ էվ-լագրն մահալը Այլէյէ Լոգոթիտինէն էվվէլ ղալէլիալէրէ պէրճի մո-ղայէրի ո-սո-լը- ա-պաղ օլաո-ղո-նպան, պիր պէ էմշասը էվ-լագրն պէրճինէ հէլ պիր ղալէլա պօրճը- օլմա-պըղնպան, վէ մ'սո-լէյէր ալիընպա պո-լը-նո-լը-ր օլաո-ղո-նպան, պո-ղալարը մ-նա-լա օլ-նարագ. ԼԷԿԷԼԷՐ պէրճինէ ըրրը օ-լը-նպո-ղը- հալէ. բաղար էրմէսի կէ-նէ-ԼԷԼԷՖԷՄԸ դէլէրէլէմէ մարը-ղ օլ-նո-ր։ Զի-նի կէ-լէճէ. ճի-մա կէ-նի- Լնարաբ Յղ-ԼԻ-ն էօրմո-սո- օլաո-ղո-նպան. ղալէ-լամըշ բէնլէմէկ կէ-նի- լըճէ-ռըլաճագ պը։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԷՃՆԷՊԻՅԷ

Ռո-ւմ վէ Ա-ռրէ։

Ռուսիա իլէ Ա-սմրիա պէյնինէ պիր պաւրաւէթ հաարլ օլաու-զունա վէ պաւ պաւրաւէթ եարդընա պո-զուշուգլուղա գարար վէրիպ, պօղուշուգլուգ տախի տէվլէթէյն պէյնինէ ճէնիկ գաատար սէպէպկէթ վէրճէյինէ, ղալէթալէր վէ թէլէ զրաֆ-լար բարար իմմէքատ իսէլէրատ. տէվ-լէթէյն պէյնինէ օլան պաւրաւէթ վագաա սահին օլաւ, լաքին օ նէ-թիճէլէրատ գարար վէրճէքմի, պաւ-բաար պիրլէրէ նամալիմ տիր։

Պաւ հավատալէր, պագը բօլիթի-գա թասավուրլարընա համ օլունուր-քի, հէր նէ գատար հէնիւզ զանն վէ թախմին տայրէսինատ իսէ տէ, եինէ օգուշանլարմըզա մալիմ իմմէք ֆարդ տրը. ֆագաթ նասրլ-քի աէ-տիք, զանն վէ թախմին տայրէսինատ օլարագ։

Մալիմ օլաուզու վէճհիլէ պաւ կիւնքի կիւն քեաֆֆէի Լ-ռրաբատէվ-լէթլէրինինադրը տրգագաթը Ռուսիա իւզէրինատ տիր. վէ Ռուսիա, Լ-ռրաբայա կէրչէքատէն պիր գօրգու, կէր-չէքատէն պիր թէհտիտ տիր։

Ռուսիանը Լ-ռրաբայա տուխուլի Լ-հիսթանատան օլաճագ օլուպ եանի Ռուսիա իլէ Լ-ռրաբա արատընա Լ-հ մէմալքի կէրիմիշ օլուպ, Լ-ռրաբանը էսթէատէն պէրու մէղ իւ ֆիքրի, Լ-հէ թագվիկէթ վէրիպ, Լ-հի Ռուսան այրըմագ, վէ միւսթագիլ պիր հիւքիւմէթ իմմէք իսի, լաքին խայը սէնէղէր վէ տէֆալար թէճրիւ-պէսի իլէ, էյիտէն իսպաթ օլուու-քի, հէմ Լ-հի Ռուսիանը էլինատէն գուրթարմագ կիւճ օլուպ, հէմ տէ գուրթուլա տախի եանը պաշընտա գո-ճաման Ռուսիա տէվլէթի տուրատուգ-ճա. Լ-հ հին միւսթագիլ պիր հիյէթ-տէ պագա պուլմասը միւքիննիզ ի-տի, իմտի շիմտիքի բօլիթիգա թա-սավվուրու պուտուր-քի տէնիր. Լ-հ պիր միւսթագիլ բատիշահլըգ օլաուն. ֆագաթ Ա-սթրիա խանէտանընա վէ-րիլսին, եանի եա Մէքսիգոտան ավ-տէթ իտէճէք օլան Մաքսիմիլիէնէ, եա տա ախէր պիր արշխուբէ վէրիլ-սին. տայիմա Ա-սթրիա տէվլէթինէ. զարէթի թահթընատա օլարագ։

Պու թէտպիր իլէ Լ-հ վէ Ա-սթ-րիա պիրլէշիպ, Լ-ռրոբատա Ռուսիա-նըն էօնիւնէ կէրիլտիքտէն մատատա. Ռուսիանը հիւճիւմինէ իքինճի գա-բու օլան Շարգատա տախի կէրիլէպի-լէճէքլէրի միւքիննի կէօրիւնիւբ։ Վէ պունուն իլէ Լ-ռրոբա սէլամէթ պուլ-տուգատան մատատա, Լ-հ տախի իսա-յըրլը օլուբ. ճիւնքի Ա-սթրիա տէվ-լէթի տախի ուսուլինի թէպպիլ ի-տիպ, սէրպէսթիյէթէ վէ էէնի Լ-ռ-ռրոբա ուսուլէրի տայրէսինէ տուխուլ իմմէյէ պաշլամըշ տրը։

Տէնիր քի, պաւ թասավվուր, Ֆը-բանատա վէ Իթալիայա տախի մագպուլ օլուպ, պաւ խուսուսատա ինչար տա Ա-սթրիայա մուտաղէնէթ իսէճէքլէր տիր. Ի-բրահիմատան տա բէք աղ պիր շէյ կիսէճէյինատէն, օ տա Ա-լէմանէա-տա կէօրտիւյիւ պաւ գատար թէ-ֆավվուգէ մուգապիլ, սէս չրդաբ-մայատագ տրը։

Հէր նէ հալ իսէ, Լ-հ հին պիր ճէ-սիմէ էյալէթի, եանի Կալիցիա էյալէ-թի չօգատան պէրու Ա-սթրիատա պաւլունուպ, պաւ ակֆա Ա-սթրիա տէվլէթի, ղայէթ սէրպէսթիյէթ թէ-ռաֆատրը, վէ Ռուսիանը մէնֆուռ-բու օլան Կօլուգոմբի նամ Լ-հ քան-թէսինի պաւ էյալէթէ կօվէրնաթօր նատպ իտիպ, պաւ զաթը Լ-հ Լիլ-ռէ օլան հիմմէթ վէ ինանիյէթի իլէ էվվէլա Ռուսիա Լ-հ Լիլռէրի թէվճ-ճիւհիւնիւ վէ էֆքեարընը գաղան-մագ, սանիէն Ռուսիա իլէ պիր պո-ղաւ շուգլուգ զուհուր իթմէյի հալ-սէ. ճէնկ թէտարիբինի օրատատա կէօր-մէք, վէ օրայը մէրքէզը մուամէլաթը հարպկէ իթթիֆաղ իթմէք. պաւ տուբ տէնիր Ա-սթրիանը, Լ-հ հագ-դընատա օլան թասավվուր վէ թէրթի-պաթը, քի սահիհ իսէ, շիւպհէսիզ Ռուսիանը նաղտրը տրգագաթ վէ ին-թիմամընատան գուրթուլամայրլը, պաւ պաւրաւէթէ սէպէպ օլմուշ տուր. պաւ հալ Ռուսիա իլէ Ա-սթրիա պէյ-նինէ, պէճիտ միւքեաթէպլէրէ տախի վէսիլէ օլմագատա տրը տէնիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻՒԹԷՆԵՎԻՅԷ

Կէրէտ. Արգատիա մանասթըրընդն մալիմ օլտուղու վէճհիլէ, տէվլէթը Ա-լէյէ ասքէրի թէրաֆընատան զապթ իւ թէսխիր գրլընմասը Կիրիտ զօրպա-լըղընդն էն պէօյիւք վուգուաթլարը-նդն պիրի օլուպ պաղը թաֆսիլաթէ միւհթաճ տրը։

Պու Արգատիա մանասթըրը տէ-նիլէն մանասթըրդն թէմէլի պունատան պին տէօրթ եիւզ սէնէ գատար ագ-տէմ, Արգատիոս նամ իմբէրաթոր-տան վաղ օլունուպ, վէ Հէրակլիոս իմբէրաթոր թամիր վէ թէրսին ի-տիւպ, շիմտիյէտէք հէմէն էսկի հի-յէթինատ գալմըշ լարը, վէ Շարգատա օլան էսկի պինալարընդն էն մէթին վէ էն կիւզէլլէրինդն պիրի իտի. պաւ մա-նասթըրը այնոս Յոսթանթինոս խամինէ պինա օլունմուշ ուտու։

Ինթմա էյալէթինատ, տէնիզատէն էքի սաաթ սուզագատա. զայէթ միւն-պինթ, հավատար վէ միւֆէրրիհ պիր սահրատա պինա օլունուպ, հէր նէ գատար էսկի թէզէնինաթընը զայպ իթմիշ իսէ տէ, եինէ էքսէրը մահալ լէրինատ իմբէրաթորանէ էլ ճէօմէրա-լընինդն էսէրլէրի տէ պիւթիւն պիւ-թիւնէ մահվ օլմամըշ լարը. թէվարիխ-տէ մէշհուր օլան պէօյէ անթիգա պիր պինա. մէվգիինդն տիլզէրլէյի, վէ հէյնի իհտասընատան պու անէ կէ-լինճէյէտէք էհլը մանասթըրդն տէթ հիւքմիւնէ կէչէն միսաֆիր բէրվէր-լէյի ճիհէթլէրի իլէ, Կիրիտի կէղէն հէր եօրճու պաւ մանասթըրա պիր զիարէթ իթմէզատէն կէրի տէօնէմէզ իտի. վէ Յուանիսթանդն հէր թէ-ռաֆընատան, վէ սայրը մահալլէրատէն տախի, պաւ կիւնէտէք քիւլլիյէթլի զիարէթճիլէր տախի կէլիրտի։ Վա-գրթ վագրթ Կիրիտին պաշընա հէր նէ ֆէլաքէթ կէլմիշ իսէ կէլմիշ, եա-կիսէն պէրու պաւ մանասթըրա տա-գունուլմամըշտը. Ինմա, վէ Մաղրիպ հիւքիւմէթլէրի պունա տօգունմայրլը Վէնէտիկ հիւքիւմէթի իսէ պունու պաշգատա քէնտի հիմայէթի ալթընա ալմըշ ըտը. իքի եիւզ սէնէ զարֆընա եէնիչէրիլէր տախի պունա տա-գունմատըրը, վէ 1821 ֆէլթրէթին-տէ տախի զէտէլէնմէտի. քիթատանա-նէ տինատ էսկի էլ եազըսը օլարագ խայը քիթապլար վար իտի, հէր սէնէ տարուլֆունունարա չօճուք կէօնտէ-րիպ, իլմէ թէրպիյէ վէրիրիր, վէ ֆուգարա չօճուգլարը մէկթէպլէրինէ պունարատան հօճա թային խէբրի։ Վէ պիր թագրմ քիլիսէ էլպիսէլէրի վէ բուհանի թէզէնինաթա պիր ֆագ-րիգա կիպի օլուպ, խայը քէսան տա-խի պու եիւզատէն կէչինիր վէ մարի-ֆէթ էօյրէնիր իտի. բահիպլէր զրատ-թա տախի տէվամ իտիպ, Կիրիտէ պու ճիհէթլէ պիր զրասթ մէկթէպի մագամընտա իտի. էլ հասրը քիմ պու մանասթըրա տիւշէ, պիր թայիշ-նաֆագա պուլուպ ինանիլէթ կէօ-րիւրտիւ։

Լէվանթրն բիվայէթինէ կէօրէ, պու մանասթըրը զօրպալար ճայկեա-հը մուգավէմէթ իթթիֆաղ իթմիշ-լէր իսէ տէ, տէրուենինատ չօգ զալա-պալրդ օլմայրպ, էրքէք օլարագ կէօյա եիւզ տօքսան իւշ քիշի վար ըմրշ. վէ պունլարատան ալթմրշ քիսի մանաս-թըր թագրմը, իւշիւ Լյլէնօզ վէ գուսուրու ասրլ Կիրիտլի. պունլար-տան մատատա իւշ եիւզ եէթմիշ իւշ գատար գարը վէ չօճուգ վար ըմրշ։

Նէ զաման Օսմանը ասքէրի պու մանասթըրա հիւճիւմ իտիպ, իւք էվվէլ հաֆիֆ թօփրար վէ սօղրատան էքի ազրը թօփ տախի կէթիրտիլէրէք տիվսրլարատան շիքեաֆ աչըլտրգատա, ասքէր հէմէն իչէրիյէ հիւճիւմ ի-տիպ, մանասթըրդն հավլիսինատ զրպալար իլէ կէօյիւս կէօյիւսէ կէլ-միշլէր վէ ճէսիմ գանը մուգաթէլէր օլմուշ. զրպալար տայանամայատագ-լարընը հիսս իթմէքատ, սէրիան պիր մէշվէրէթ իտիպ, պարութ մահզե-նինի աթէշլէմէյէ գարար վէրմիշլէր վէ Մանասիս նամ պիր բահիպ քէնտինի պու ուզուրա ֆէտա իտիպ ճէսիտա-նէյէ ատէշ վէրմիշ, վէ Իսլամ վէ Խր-իսթիյան, վէ գարը վէ չօճուգ խայը քէսան տիվարլարդն ալթընատա գա-լիպ, բէք աղ քիչի սաղ սէլիմ չրգա-պիվմիշ տիր։

Իմտի, մանասթըր լաղրմա ալդն-մըշ օլմայրպ, պու բիվայէթէ կէօրէ հալընրդ ճէպիանէ օտասը աթէշէ վէ-բիրմիշ տիր։

Լյլէնօզլար պիր չօգ իտատա իտէր-լէր քի Իսլամատան չօգ թէլէֆ օլտու վէ քէնտիլէրինատէն աղ. լաքին մատ-տէ պունատա տէյիլ տիր. տէյիլ մի քի մանասթըր եբքրլար վէ զապթ օլտու, վէ զօրպալարդն քիմի թէսլիմ օլտու վէ քիմի ֆիրար իթթի. պունատա տէ-թա եէնիլմէք տէրլէր, վէ պաշգա տիւրլու եէնմէք տէ օլամազ. էյէր ճէնկլէրատ թէլէֆ օլանլարդն սայրսը-նա պագրլայրլը, չօգ տէֆա եէնէն եէնիլմիշ, վէ եէնիլէն եէնմիշ սայ-լը ըտը։

Հէր նէ հալ իսէ սօն խապէրլէրէ

նազարէն, ապէօգա եւնէ եէրինտէ օ-ըուպ, Մըսրըման տախի սէրիւլէնա-բէրէ բի վաբօր պու ապէօգա խրզմէ-թինէ թային օրուանմուշ տուր. պու ճիւմլէ իլէ Հրուանտան եւնէ կէօ-նիւլիւլէր վէ միւհիմմաթ նագլի միւմքինսիզ օլամամըշ տրը։

Գուրիւ տ'Օրիանըն գավլինճէ պիր Օսմանլը ֆրգաթիյնի իքի Հրու-նան վաբօրու իլէ ջանթըշմըշ, վէ ֆըր-գաթիյնտէ պիր իքի քիշի սագաթլան-մըշ իսէ տէ, գաբատան վաբօրլարըն նէ օլտուղունու կէօրէմէմիշ, պաթմըշ-լար մը գաշմըշլար մը նամալիւմ, վէ էյէր սահիհ իսէ, աղնաշըլմաղ պիր թօհաֆ հիքեայէտէ պու օլուր։

Կէչէնտէ Օրթաքէօյտէ պիր գաշ գօլէրա վուգուաթը էսնասընտա, ճանիպի հիւքիւմէթը սէնիյէտէն լուԹֆէն վէ մերհամէթէն, մուամէ-լաթը ատիտէյի Թահֆուզյէ իճրա պույրուլարաք, պիմարիի Թաալա իլ-լէթը մախուֆէի մէղլուբէնին միւա-տէթը գալիլէտէ տէֆ իւ իղալէսինէ մուվաֆֆաք օլունմուշ։ Միլլէթը միւխթէլիֆլէտէն միւրէքքէպ օլան Օր-թա քէօյ ահալիսի, հագգլարընտա իպտալ պույրուլան պու նիմէթը ճէ-լիլէնին գատրինի պիլիպ վէ Թանրըպ, կէրէք հիւքիւմէթը սէնիյէյ վէ կէ-րէք խապ իւ բահաթլէրին Թէրք իլէ, մուհաֆաղայը սըհհէթը ումումիյէյ մէմուր Թային օլունան ղէվաթը հա-միյէթ սըֆաթէ լաղմ կէլէն շիւքրաս-նիյէթլէրինի արիղէյի մախուսէ իլէ պէյան իլէմիշ օլտուգլարընտան. պու-նուն պիր սիւրէթի տախի զաղէթա-մըղա տէրճի իլթիմաս գըլընմըշ օլմաղ իլէ, պիլիֆթիխար պէր վէճՀը աթի միւսարատաթ օլունուպ, հիւքիւմէթը սէնիյէնին հիմէմաթը ճէլիլէսի իլէ Օրթա քէօյ ահալիսինին տախի շիւք-բանը նիմէթլէրի, էշմը ալէմ տախի Թադտիմ օլունուր։

Սէ-բէրը Ռեֆորմ-ընամէ.

«Ճէնապը Հադգ, քեաֆֆեի պի-լատը մասուն պույուրսուն, կէչէնլէր-տէ գարիյէմիզ արիզ վէ ամնի Իլահի իլէ պիր գաշ կիւն զարբընտա զէվա-լէ եիւզ ԹուԹմուշ օլան խասԹէլեք-տէն տօլայի, ՊէշիկԹաշ զապըԹա մէմուրու պին պաշը բիֆաթլու Ալի աղա վէ մերքէզ Թային իԹմիշ օլ-տուղու միւլազիմի էվվել Մէհէմմէտ աղա, Թէֆթիշ զապըԹանընտան սընֆը սաին Նուրի վէ Բապի Հրուսուֆ էֆէնտիլէր օրԹալըզըն ԹաԹիր վէ նէզաֆէԹինէ վէ Թէտապիրի Թըպ-պէյէ Թային օլունան աԹրպպա տա-խի ֆէվքէլատէ սայու զայրէԹ իպրաղ իԹմիշ օլտուգլէրի կիպի, կէրէք պինդա-շին մումայիլէյհ վէ կէրէք մախէԹզապը-Թանընտան մէրքէզ վէ մէվգիլէրէ մէ-մուր Թային գըլընան զապըԹանըն հէր պիրէ բրլէրի եէքաթիկէրինէ ֆայիգ վէ է-տէպ վէ ախլագը համիտէ իլէ մուԹ-Թասըֆ վէ էսհէր ճիհէԹլէ հիւնիւ իտարէեէ միւքԹէսիր օլուպ տայիմա էհալիի սէքէնէնին էսայիշ հալէրի ի-լէ հիւքիւմէթը սէնիյէնին վէ տաքէր-լիք շան իւ շէրէֆինին Թէզայիսի էս-պապընա ճանսիբէրանէ չալըշմագտա վէ սըհհէԹի ումումիյէյ մաղարաԹ իրտա իԹտիրմէմէք վէ ուսուլու Թահ-ֆուզյէյէ վէ գավտիսի մէրսէյէ իս-Թինատէն իիրտաճ օլունան վէ ֆէյա-Թըն խանէ վէ տիւքքեակին մէտիւտ վէ քաչ նէֆէրատան իպտարէԹ իսէ գարանԹինա ուսուլի իԹԹիխաղյէսի պիր իճրա տայէյի էսայիշվայէյի հազ-րէԹը ճիհանտարիտէ լաղմ կէլէն էմրիւ Թէայիւշլէրի վէ հավահճի զէ-ռուրիյէլէրի տէրէճէյի քէմալտէ իԹտա վէ ըէֆահի հալ իլէ Թէնավիւլ օլուն-տուղունան վէ շու խաԹիրահէԹ ի-էսայիշ իսէ մահտա ասրը մէյամէն հասրը ճէնապը բատիշահիտէ հու-սուլի կէլմէքտէ պուլունմուշ վէ օլ վէճհիլէ վաճիպէյի զիմմէԹ վէ ու-պուտկէԹիմիզ օլան տուսի Թէզայ-եիւտիւ էյամը էօմրիւ իգպալը հաղ-ըէԹի միւլիւքեանէյէ տէվամ վէ մաս-հարը միւքեաֆաթ վէ էսպապը ճէլի-լէյի ատէլէԹի մուճիպ պիւրհանընա պիր գաԹ տահա իպրաղը Թէշէքքիւր վէ ուպուտկէԹիմիզին Թէրէգգի վէ Թէզայիսի լուԹֆու շէվքէԹը Թաճ-տարկէ սէզավար օլմաղ իլէ իշ պու Թէշէքքիւրնատէնին իլանընա իպԹի-տար գըլընաը։

ՇիրքէԹը խայրիյէ իտարէ մէճլի-սի ազասընտան, Թրնկրըզատէ Բու-զանդ էֆէնտինին իսԹիֆա իԹմիշ օլ-տուղու զաղէԹալէրատէ նէշը իւ իլան գըլընմըշ տրը։

— Լա Թիւրքի Բուզնամէսինին եազտրզընա նազարէն, Յունուարտա գունսօլիտէ ֆայրզլարընին իԹա օլու-նաճաղը, եազընտա մալիյէ նէզարէ-Թը ճէլիլէսինտէն ըէամէն իլան օլմաղ իւզրէ իմիշ։

— Պու հաֆԹա հէր Թէրաֆտան իւ-զերիմիզէ եազան էվրագ իլէ զաղէ-Թամըզ տօլուպ, հավատիսէ եէր գալ-մատըզընտան սալը կիւնիւ չըգաճագ բուզնամէմիզ, պունա պէտէլ ումու-մէ տտաղըԹըլաճագ, վէ զաղէԹամըզ տախի ճիւմաա եօրԹուսու իշիւն, բէնշէմպէտէն չըգըպ, ճիւմաա էր-Թէսի Բուզնամէսի տախի ումումէ տաղըԹըլաճագ տրը։

— Փունջ նամ զաղէԹայը միւԹէպէ-բին պիր ուֆագ սէհվկյաԹը հագգընտա կէչէն հաֆԹա Իւսկիւտար Թաղ-ղական խորհուրդու Թէրաֆընտան վաբիտ օլան ԹահրիրաԹ, զաղէԹա-մըզա տէրճ օլունմուշ իսէ տէ, զեյ-բինէ եաղարընըմըզ շու ուֆագ միւ-Թաաա ունուԹուլմուշ օլտուղունտան, պու հաֆԹա տէրճ իսէրիզ։

«Վագտա պէօյլէ պիր սէհվկյաԹը Թասիհ իԹմէք Իւսկիւտար Թաղ-ղական խորհուրդունուն հագգը իսէ տէ, իսԹիմալ օլունան Թարզ իւ Թատիրա-Թը պիղէրէ աղբրճա կէօրիւնիւպ, Թասիհի սէհվ իլէ պէրաապէր, Փունջ միւէլլիֆինէ տախի պիր իսէճալէԹ օլմաղ ֆիքրի տէ նիւմայան օլապիլիր» տէմիշ իսիք։

ՄԻԹԹԵՎԷՖԱ

ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏ ԱՂԱ

ՄիւԹէվէֆայը մումայիլէյհ, մէ-մալիքի մահրուսէի Շահանէտէ պէյ-նէլ միլլէԹ վէ ահալի, տասրը պէր-կիւզիտէի տախտէ վէ իֆալը խայրիյէի միւԹէվալիյէ իլէ միւշէրրէֆ վէ ֆա-յիգիւլ էմաալ իւ ագրան վէ նասիր. իւլ զուհուր օլան զէվաթը մէմուհ սըֆաթընն պիրի խտի։

Ֆէնտիլէրինէ Հադգ Թաալա հաղրէԹլէրինին իհսան պույուրտուգ-լարը հայաթը մահտուտու, նա մահ-տուտա տէրէճէլէրատէ սէվապ իւ խայ-բաթա Թախսիս իտիւպ, պու ճիհէԹ-լէ տէրուունու սէխավէԹպիրունինտէն զուհուրա կէլէն հիմէմաթը մախտու-սէնին Թատատտը նագտպիլ օլտու-զունտան, միւճէրրէտ ումումիյէ միւ-Թաալիգ օլանլարտան պաղլարընին պէյանը իլէ, ճիւղեիտէն քիւլլինին Թէֆհիմի իլԹիզամ օլունուր. շէօյլէ քի, Իրզրում սանճաղընա Թաալի Ռէզզ գարիյէսի ճիվարընտան իմրար իտէն ճէսիմ Մուրատ չայը իւզրինա-տէ պիր քէօրրիւ պուլունմայրպ, պու ճիհէԹլէ մարին վէ ապիրինտէն սէնէ-տէ ագալլի իւչ պէշ քիշի Թէլէֆ օլմագտա իքէն, պու կիւնքի կիւն օլ ճիվարտա նէհրը մէղքիւր իւզրինա-տէ օլան մէԹին վէ ճէսիմ Թաշ քէօր-րիւ, սայէյը լուԹֆվայէյի ճէնապը ճիհանտարիտէ միւԹէվէֆայը մու-մայիլէյհին ատարը սէխավէԹ վէ հուպպու վէԹանիսէլէրի տիր։

Ռէզալիք Գասը քէօյիւնտէ, պէ-տէնինտէն օլարագ միւճէտտէտէն ինչա օլունան քիլիսէ, վէ իԹԹիսալին-տէ ճէսիմ վէ քեաբիկիր գըզ մէկԹէպի, վէ պունլարըն հիւսնիւ խտարէսինէ քիֆայէԹ իտէճէք մէրԹէպէտէ մու-խասասա իրտատը սահիհէ, միւԹէվէ-ֆայը մումայիլէյհին տիանէԹի ի-լէ պէրապէր, իլմ իւ Թէրպիյէյի միլլէԹէ տէրքեաբ օլան հիմմէԹ վէ սըյանէԹինէ պիրքեր ասարը ճէլիլէ օլ-տուղու, շահատէԹը ումումիյէ իլէ Թագտիր գըլընմագտտա տրը։

Ֆուգարա վէ պիչարէկեան կիւ-ըուհինէ կէլինճէ, գալպը սէխավէԹ ճալիպինէ միւբաճաաթ խէնդրատէն հիչ պիրի Թէհի տէսԹ ավտէԹ իԹ-մէյիպ, նիչէ կէօղ եաշլարը սիլիպ, նիչէ էօքսիզլէր կիսինտիրիպ, նիչէ մաղտուրլար գայբրրպ, հայաթը էպէ-տիյէսինէ խայրաթը ատիտէյի մէք-Թիւմէ իլէ տախի սէրմայէյի ճէսիմէի սէվապ Թէտարիք իԹմիշ օլտուղու էլեեվմ բիւբ տիհէնտէն իգբար վէ ի-Թիրաֆ օլունմագտտա տրը։

Իմամի միւԹէվէֆայը մումայիլէյ-հին վէ ֆաթը, ումումի միլլէԹ պա-խի հիւզնիւ մաԹէմ օլուպ, ճէնազէ ալայընա Թէչրիֆ իտէն քիւլլի ճէմի-յէԹը բուէսսա, միւԹէպէրան, վէ ահալի պունու նաԹրգ վէ մուգրիր օլմուշտուր։ Վէ օլ վէճհ իլէ ալայը ճէսիմէյի բուհանիյէ իլէ. քէնարի էհ-եաքբատէսի օլան մէղքիւր Գասը քէօյ քիլիսէսինէ նագլ օլունուպ միւԹէատտատ միւԹէհայզանը բուհ-պանան հուզուրի իլէ բահմէԹ տուա-լարը օգունարագ, մահալը մուպարէ-քը մէղքիւր տերբունինտէ տէֆն օ-լունմուշ տուր։

ՄիւԹէվէֆայը մումայիլէյհին տա-գը տիւնեատտա նամը նամիսինին պա-գասը վէ ֆէզայիլի մէմուհէսինին Թէսէլսիւլիւ օլան իւչ նէֆէր էվ-լատէրի, Յակոբիկ, Պօղոսիկ վէ Մկրտիչ աղալէր. վարիյէԹը տիւնեէ-վկյէ իլէ պէրապէր, միւԹէվէֆա փէ-տերլէրինի շէօհրէԹշիար իտէն տիա-նէԹ վէ սէխավէԹ տախի վարիս օլ-տուգլարըն պիլֆիլ իսպաթ պիրլէ, նիչէ սիչարէկեան վէ ճիվանի, ա-Թիյէյի վաֆիրէ իլէ տիրշատ էյլէմիշ-լէր վէ էյլէմէքտէ տիրլէր։

Հէման Բարպիմիզ Թաալա հաղ-ըէԹլէրի, ճիւմլէսինի Թէպէրրիւ-քեաթը բահմանիյէսինէ մաղհար պու-յուրուպ, իւչիւնիւ տէ խանէտանը միւշերրէֆլէրինէ վէ միլլէԹէ պա-ղըշայարագ, միւԹէվէֆա փէտէրլէ-րինին էսէրը ճէլիլին, պու իւչ մա-շալա իլէ գաԹ գաԹ ըէվնագտտը էյ-լէյէ։

Օ.ԷՅԹՈՒՆ Մապգէպ։

ՄիլլէԹը Իրմէնիյէ բաԹրիքխա-նէսի քէֆալէԹի իլէ, Գասը Օ.տպ-Թիյէ մահպէսխանէսինտէն գուրԹու-լուպ, Գումգաբուտա քեային Իրու-սաղէմ խանէսինտէ միսաֆիրէԹէն ի-գամէԹ իԹմէքտէ օլան տէօրԹ նէ-ֆէր Օ.ԷյԹուն չօրպաճրլարընին, Նո-յեմբեր 9 վէ 10 Թարիխլէրի իլէ, վէ իմզա վէ միւհրլէրի իլէ Թէրաֆըմըզա իքի գըԹա մէկԹիւպ եաղըպ, պիրինտէ, Գասթոլիք օլաճագլարընին, վէ տիկէրինտէ ասլա պէօյլէ շէյ ֆիքրլէ-րինտէն կէչմէսէյինին, վէ հաԹա քէնտիլէրի Սուրբ Վարդան կիպի տինլէրի ուղրունա գան տէօքիւպ, մուրԹատ Վասակա պէնղէմէյէճէք-լէրինին բէամէն իլանընը պիղէրատէն մաԹլուպ իԹտիքլէրի քեաֆֆէյի օ-գուսանլարըմըզա մալիւմ տիւր։

Պիր կիւն արասը օլարագ, պէօյլէ պիրի պիրինէ մուզայիր իքի գըԹա մէկԹիւպիւ քիմ ալսա, պունուն հան-կըսը սահիհ վէ հանկըսը եալան տրը տէյի էլպէԹտէ պիր շիւպհէյէ զահիպ օլուրտու, պիղէր տախի այնը պու շիւպ-հէյէ զահիպ օլուպ, Թահգիգի իչիւն իքի մէկԹիւպիւ տախի պիր վասէԹա իլէ, միլլէԹը Իրմէնիյէ բաԹրիքխա-նէսինէ կէօնտէրտիք. վէ օն պէշ կիւն սօղրա ճէվապ կէլտի քի, Գասթոլիք-լէյի ինքեար իտէն մէկԹիւպ սահիհ տիր, վէ օ պիրի եալան տրը։

Պիր գաշ կիւն սօղրա պիր մէկԹիւպ տահա կէլիպ, իքիսինին տախի սահիհ օլտուղունու պիղէրէ խապէր վէր-տի, լաքին պիղ պունու օ մէկԹիւպ կէլմէզտէն էվվէլտէ պիլիրտիք, հաԹ-Թա պիր իքի զաղէԹա ագտէմ. Օ.Էյ-Թուն չօրպաճրլարը պիղէր իլէ վէ պէլքիմ ումումի միլլէԹ ահալիսի իլէ պիր օյունա չըգմըշլար տրը տէյի խա-պէր վէրտիք, վէ վուգուաթ պիզի Թաստիգ իԹտի։

Մարաշտան կէլէն խապէրլէր, պու խուսուստա ասլա պիր շէրք վէ շիպ-հէ պըրագմազլար. տէյիլ պիր զաղէԹա նըն տէտէյի կիպի գըրգ քիչի. իլլա պին-լերճէ Օ.ԷյԹունլուլէր, պիր օ գասար իմզալար իլէ կէրէք Մարաշտա մու-գիմ Իրմէնի Գաթոլիկի փիսգոբոսու-նու վէ կէրէք Լատին բաԹրիգինի, գաշ այլարտան պէրու, Գաթոլիք օ-լաճաղըզ, բուհանի իմտատրմըզա եէ-Թիշին տէյի, Թաճիզ իԹմէքտէ իտի-լէր. իքիսի տախի պու խուսուստա ա-ղըրճա տավրանարգլարընտան, պէշ-եիւզ իմզա իլէ պիր արզու մահսէր տահա կէլմիշ տիր, վէ պու արզու մահսէրտէ Իշմիաճնական տէրտէրլէ-րէ վէ վարդապէտլէրէ պիր գաշ տէ-ֆա հէրէֆիյա իւնվանը վէրիլիպ, ա-ման, Ալլահ աշէգնա պիղի շու հերե-տիկոսլարըն էլինտէն գուրԹարը, վէ էյէր պիզ Գաթոլիք օմմաղ սէօղիւն-տէն տէօնէրսէք, պիզի Ալլահ գահր իԹտին տէյէրէք, իւզերլերինէ պիր Թագմ նազվբլար տախի տավէԹ իԹ-միշլէր իտի, վէ պու տէտիքլէրիմիզին քեաֆֆիսի, իսպաԹը օլուպ, ին-քեար գատուլ իտէմէզ։

ԻշԹէ պունուն իւզերինէ պիր Լա-տին փիսգոբոսու գալդըպ Օ.ԷյԹունա կիԹմիշ տիր։ Օ.ԷյԹունլուլարը պու մուամէլէսի սէպէպսիզ տէյիլ իտի. վէ պաշլըճա իւչ տաղը շիրէտյէԹլէրի իշլիԹիլիրտի. եանի տէօրԹ չօրպաճը-նըն մահպէտտէ գատմասը. վէ պունլարըն ֆամիլէալարընին Օ.ԷյԹունտան Մարաշա սիւրիւլմէսի. Օ.ԷյԹունլու-լարըն տաղտան էնիպ, օփատա տաքին օմմալարը իշիւն էմր վէրիլմէսի. վէ Թահամմիւլլէրինտէն զիատէ վէ աղը վէրիլի Թարհը։ Սոն իքի հավատա սա-հիհ մի, եալան մը, պիզէ նամալիւմ տիւր, լաքին ումումէն իշիԹիլմիշտի։

Պու շիքեայէԹլէրի Օ.ԷյԹունլու-լար չօգտան պէրու միլլէԹը Իրմէնիյէ բաԹրիքխանէսինէ եամըշլար ըտը, լաքին պիղէրէ նամալիւմ սէպէպլէրէ մէպնի, պու շիքեայէԹլէրինէ պիր ճէ-վապ տախի ալամամըշլար իսի. նի-հայէԹ հէր Թէրաֆտան պէօյլէ Թաղ-եիգ օլունուպ Թահվիլի մէղհէպտէ տէրտլէրինէ պիր տէրման հիսա իսէ-րէք, պիր էյամ սիւրէԹա օլան Գա-Թոլիք օլտուգլարընա պիր շիւպհէ գալմամըշ տրը։ ԻշԹէ պու քէյֆիյէԹ պա Թէլէկրաֆ բաԹրիգխանէյէ պիլ-տիրիլսէք, էն ինանմայանլար տախի ինանըպ վէ օ վագէԹի վար օլան գուվվէԹ պաղուլյա վէրիլէրէք Պապը Ալլահ միւ-բաճաաթ օլունուպ չօրպաճրլար մահ-պէտտէն չըգտըլար, վէ Օ.ԷյԹունլու-լարըն ըսլահը հալի բէամէն վատ պույ-ուլտու։

Բաթրիգխանէ Թէրաֆընտան տա-խի պու խայրը իտարէ պա Թէլէկրաֆ Մարաշա պիլտիրիլտիքտէ, արԹրգ Օ.ԷյԹինլիլէրին Լատին մուա-վէնէԹինէ հաճէԹլէրի գալմայարագ, իւզէրլէրինէ քէնտի քէնտիլէրինէ տավէԹ իԹտիքլէրի նըզվքու վէ ա-նէճքի ունուԹարագ, Թէքքար մա-տերզատ քիլիսէլէրինէ ավտէԹ խ-լէտիլէր. լաքին արզու մահսէրլէրի վէ իմզալէրի մահֆուզ տուր. պունուն իւզերինէ Լատին փիսգոբոսու տախի Օ.ԷյԹունու Թէրք իտիպ, կէլտիյի եէրէ ավտէԹ իԹմիշ տիր տէնիր։

Նէ զաման Օ.ԷյԹունուն պիր գաշ պին ահալիսի իքի իւչ հաֆԹա զարֆ-ընատա, վէ ալէմ մուվաճճէհէսինտէ պէօյլէ պիր պիրինէ մուզայիր Թէճ-նիս պիր հարէքէԹ կէօսթէրիրսէ, Օ.ԷյԹուն չօրպաճրլարընին տախի իքի կիւն պէչինտէ պիր պիրինէ մուզայիր

իքի գլխա մեկթիւպ եազմալարը, նէ՛ թաձիւպէ շայեան, նէ՛ տէ ինանելմազ պիր շէյտիր։

Գալարը քի, միլլէթը Իրմէնիյէտէն Գաթոլիք եախուտ Իրութէսթան օլուրուզ տէյէրէք բաթրիգխանէյէ թէհտիտ իտէն եալընրդ Օէյթունլուլար տէյիլ տիր, վէ ձիւմլէյէ մալիւմ օլտուրու վէձհ իլէ պաշգա չօգ եէրլէրտէն տախի պէօյլէ թէհտիտլէր վար տըր, վէ պունուն սէպէպի աղնաշըլմազ իշիւն պաղը սահիհլիքլէր մէյտանա գէլմալըդըր։

Պէրինձի սահիհլիք. ախիւնեատա հիչ պիր մէզհէպ եօգ տուր քի, քէնտինէ կէլէնի գապուլ իթմէսին. հաթթա հէր մէզհէպ քէնտինէ կէլէնի գապուլ իթտիքտէն մատտա, տավէթ ձէլլ վէ թէշվիգ տախի իտէր. պունու իսպաթա գալգըշմազ հաձէթ տէյիլ տիր, չիւնքի հէր կիւն հէր քէսին կէօղիւ էօնիւնտէ կէլէն կէչէն վուգուաթլարտան տըր։

Իքինձի սահիհլիք. ախիւնեատա հիչ պիր մէզհէպ եօգ տուր քի. հէմ քէնտի մէզհէպինի, վէ հէմ ախէրինինքինի տօղրու տայսըն, վէ իքիսի իլէ տախի սէլամէթէ չըգար օլտուրուզունու իգրար իթտին։

Իսլամլար Իրմէնի միլլէթի պունգայիտէյի քիւլլիյէատէն տըշարը գալմըշտըր վէ պունա միլլէթին ղիմաթի իթիբարը իւզրէ, հէր ձինս Իսրիսթիյան քէնտի մէզհէպի իլէ սէլամէթ պուլապիլիր. պիր քէրէ պէօյլէ եաշըլ պիր զիւիմէ զահիրա օլունտուղու հալտէ, տրթըգ ախէրինի քէնտի մէզհէպինէ տավէթ իթմէյէ հաձէթ գալմազ. չիւնքի օնտատա սէլամէթ պուլաձագ, պունատա տա, նիչին էօյլէ իսէ պիրինի օ պիրինէ տավէթ իթմէյէ. իմտի Իրմէնի միլլէթի *ղարը-ԷԷ-ն եախուտ միսիօնարլըգ վէ առաքելութիւն իլէ քիմ սէյի քէնտի մէզհէպինէ տավէթ իթմէյիպ, պաշգասը տա քէնտիսինի տավէթ իտէրսէ, օնա տա գէրէք։

Լաքին այրըտա իտէլիմ. Իրիսթիյան մէզհէպի, քարոզութիւն իւզէրինէ պինա օլունմուշ տուր. վէ քարոզութիւնու օլմայան մէզհէպ, առաքելական աթոռում վէ իշխանութիւնում վար տէյէմէմէլի տիր. նիչիւն քի առաքելութիւն, քարոզութիւն տէմէք տիր. վէ պաշգա մանա գապուլ իթմէզ։

Իքինձիսի, պու հէր Իսրիսթիյան, քէնտի մէզհէպի իլէ սէլամէթ պուլուր տէմէք. Լուսաւորչական մէզհէպին էսկի դաառո-ռիւնուպան պէյիլ տիր, իլլա շու սօն վագրթլարդն իձառը տըր, վէ հիչ պիր պիւրհան իլէ իսպաթ օլունմազ։

Իրմէնի միլլէթի պէօյլէ պիր սօզ բատան տիւզմէ իթիգատ իլէ իֆթիխար իթտիսի հալտէ, պիրմէզ քի քէնտի էլի իլէ քէնտի մէզհէպինին խարապնա իլամ իտէր. չիւնքի հէր քէս, միւձթրբէտ քէնտի մէզհէպիմտէ սէլամէթ պուլաձաղըմ տէյի, պու գատար տիւնեա մէշգադաթլարընա, տերտ իւ միհնեթէ թահամմիւլ իտէր. եօղսա ախէր մէզհէպտէ տէ սէլամէթ պուլտուգտան սօղրա, տիւնեատա նիչիւն պու գատար սըգընթը չէքմէլի, զարուրէթ վէ սէֆալէթէ թահամմիւլ իթմէլի, վէ պաղէն էօլիւմիւ տախի կէօղէ ալմալը։

Օէյթունլուլարդն, վէ սայը էյալէթլէր ահալիլէրին տիւշիւնձէսի տախի շիւպհէսիզ պու տուր. Գաթոլիք օլտուրումուզ հալտէ, ձանըմըզա պիր զայաթ եօգ տուր ատմիշլէր տիր պու զամանլարդա, պէլքիմ թէնիմիզէ պիր ֆայտա օլուր. հայտէ Գաթոլիք օլալըմ. իշլիմիզէ կէլմէտի մի, հայտէ եինէ Իրմիաձնական օլալըմ. թրպդը օատամ կիպի քի, հէմ քէօյտէ էվի օլուր վէ հէմ շէհրտէ, իսթէրսէ քէօյտէ օթուրուր իսթէրսէ շէհրտէ, պունու քիմ այըպլայապիլիր։

Իմտի միլլէթին իքի դլսմինդն սէլամէթի իչիւն, միլլէթը Իրմէնիյէնին էն մէշհուր աստուածաբանլարընա անտ վէրիրիզքի, պունու ներքտէն ալմըշլար իսէ պիզէ պէյան իթտիսինդէր. էյէր սահիհ պիր շէյ իսէ, պիզտէ թագլմձա կէլիր էջմիածնական օլուրուզ, վէ պու գիլ ու գալ օրթատան գալգըգտան մատատա, տախի էջմիածնական վէ հռոմական այրը այրը տա տուրբաղար, պիրիպիրինէ կիտիպ կէլէնէ, քէօյ էվինտէ իսէ շէհրէ կիթմիշ, վէ շէհրտէ իսէ քէօյէ կիթմիշ տէյէրէք, պիրիպիրիմիզի ուրայող Պասակարա պէյնդէթմէյէ հաձէթ կէօրմէյիզ։

Փագաթ պէյհիւաէ եէրտէ տիրացուլար այագլանդպ տէմէսինէր քի, պիզիմ հէրարէ թիմիզ մէզհէպ իչիւն տէյիլ տիր, իլլա միլլէթլիք իչիւն տիր. չիւնքի միլլէթլիմիզ մէզհէպ իւզրինտէ օյտուզունտան, մէզհէպինի զայպ իտէն միլլէթլիքինի տէ զայպ իտէր վէ տերտիմիզ միլլէթլիքի զայպ իթմէմէք տիր։ Չիւնքի Իրմէնիտէն Գաթոլիք օլան եինէ էրմէնի գաթուլիքի տիր, վէ միլլէթլիքինի զայպ իթմէզ. նասրլ քի, Իթալիանլար, Ինգիլիզլէր, Ֆրանսըզլար, Նէմցէլէր վէ սայրը քեաֆիֆէի Իւրոբա միլլէթլէրի վէ Շարգտա տախի Ռումլար, Բուլգարլէր, Թիլանիլէր, Սիրտիթլէր վէ սայրըլէրի Գաթոլիք օլմագլա միլլէթլէքլէրինի զայպ իթմէ միշլէր տիր։

Իմտի եա պուՆու սէրահէթէն իսպաթ իթմէլի քի, հէր Իսրիսթիյան մէզհէպինտէ սէլամէթ վար տըր, վէ օ վագրթ պիրինտէն օ պիրինէ կիտէնի այըպլամամազը, եա եօղսա շու իսթիսնայէթտէն գուրթուլուպ, վէ գայտէյի քիւլլիսէյէ ույուպ, քէնտինտէն տըշարը օլանա տա ուզաֆատ ատմէմէլի քի, միլլէթ թօվ տուրսուն. պունուն իքիսինին արա եէրի ֆէյլէսօֆլուգ տուր. եանի մէզհէպտէն տալա գայտ իթմէյէրէք, տիւնեէվլի իշլէրինէ պագրպ ատամ օմմագ. լաքին պու տա միլլէթլիի մէզհէպտէ կէօրէնէր իչիւն նէ՛ գատար ուզագ չէյ։ (1)

Պիր միւլքին էհեատընա սէպէպ օլան մէնպալէրին պիրի տախի զէնատթ օլտուրուզունա տայիր վագթը իլէ չօգ շէյլէր եաղմըշըզ. Ֆագաթ ձիւմլէյէ մալիւմ օլտուրու վէձհ իլէ զէնատթ աղնիյա վէ էհլը սէրվէթին գըսմէթի օլմայըպ, էլ էմէյի իլէ թայիշէ մէձ պուր օլան զէվթին գըսմէթի տիր։ Պու ձիհէթլէ չալըշմագ զէնատթքատրին զիմմէթի օլտուրու միսիլլիւ, թէշվիգատ տախի էհլը սէրվէթին զիմմէթի տիր։ Վէ հիչ օմմադատ վէթան զայրէթի իլէ մէ՛լուք օլան միլլէթլէր պէյնինտէ պու պէօյլէ օլուպ. անլէրտէ զէնատթքատր, աղնիանին մահսուսլու տուր տէնտէ ձայիզ տիր։

Հէքքատքըդ ֆէնենինտէ մէշահիրի զէնատթքատրանտէն Պէնտէրեան հօձա Մկրտիչին մէհարէթիւ մարիֆէթը ֆայիդէսի չօգլարընա պիլ ֆիլ մալիւմ տիւր. իմտի մարիֆէթ վէ զէնատթ հաղբատա, վէ եալընըզ թէշվիգատ զայիպատա օլտուրուզունատան. մուտայիէյէ զէնատթա թէշվիգատ ձէլգ իթմէք նէսէթը խայրլէսի իլէ իքի մէշհուր վէ պիէմատ էլ հիւնէրինի բիանգօյտա վաղ իտիպ շու պիլէթէրի նէշր իթմիշ իտի։

“Առհարիրի իմրա, թէպատայը տէվլէթը Ալեքսէնդր հէքքատ Մելիքը-

(1) Պու եօգարքի պահը ուզունձա եազարղըմըզդն սէպէպի, ջէլթիանլէրէրին պիրէրէ եազարը իքինձի մէկթիպ տիր. քի բաթրիգխանէ տախի տահիհ տիր տէյի թատիգ իթմիշ տիր. վէ շիպհէսիզ բաթրիգխանէնին նազարը ալթընտա վէ պէլքիմ պէլքիմ սիրէթի բաթրիգխանէտէն վէրիլէրէք միհրլէթտիրմիշ տիր. պու մէկթիպտէ շէօյլէ եազարը տըր. “միսմքին մի պիր քի ամալը տիւնեէվլէք իո շիւն մէձն վարդան զօրավարըմըզդն հիւնիւ իորէթինի թէրք իտէլիմ տէ մուրթատ վառակը կիթոմիշ օլտուրուզ մէզմում թարիգինէ կիտէլիմ հաշ”։ Տէմէք քի, բաթրիգխանէնին թատարդի իլէ եազըլան պիր մէկթիպտէ. Գաթոլիք օլմագ. եակի ԸՆԿՄ աթէշբէրէսթի օմմագլա պէրաբարէ տիր. պիր պունա տարըմայրզ, վէ ֆիլթուրատ իթմէյիզ. լաքին պու պէօյլէ իսէ, Գաթոլիքնալ ուզդափատ է ան ալ աքքատյութիւն կէրթայ տէմէմէլի. իլլա պունդարը տատայան աչիքատ. եանի Գաթոլիկի էսկի ԸՆԿՄ աթէշբէրէսիյի իլէ պիր թութուպ. ձէմկէթի պէօյլէ մուխթարալը Վատակըզատան սադընտրըմըզը։

տիչ Պէնտէրլի օղլու 1867 սէնէսինտէ Խարիատէ քիւշատ օղլունաձագ սէրկկիսի ումումիտէ թէշհիրի իսմի էմէլ վէ արզուսի իլէ մուգատատէմա Ցէրատատէթ սէրկիսինէ վաղ օղլունուպ, պիրինէ թուղրայը հաղրէթը Իատիշահի, վէ տիկէրինէ Ինկիլթէրրա գըրալիչասընդն թատվիրի մահքիւք օլան իքի գլխա եագուրթու բիանդօյտա գօյարագ, պէհէրի նըսֆ Ամձիտիյէ ալթունլուգ օլարագ տէօրթ եիւզ ատէթ պիլէթատէն իսպարէթ օլաձագ իշպու բիանգօնուն հասրլատրընը սէրկկիի մէզքիւրէ վաղ օլունմաղա զայրէթքէշանը վէթանդն իֆթիխարընա շայեան օլաձագ պիր էսէրը միւսէնտա իմալինէ սարֆ իտէձէկինատէն. հէմչէհրիլէրինին պու պատատ մուավէնէթի նիհազընտա պուլունտուզունու իլան իտէր։”

Հէ՛սէ՛ա

Պէնտէրլի օղլու Մկրտիչ.

Մէզքիւր իքի եագուրթ տախի. Ասիթանէտ. Օնձիրլի խանընտա իւսթ գաթտա Իրանը սարրաֆ հաձի Յակոբ աղանդն Ն. 8 իլէ մուրագ. գամ օտասընտա մահֆուզ օլուպ իսթէյէնլէր օրատա հէր ան սէյր իւ թամաշա իտէպլիրլէր.

Պիլէթլէր տախի. Ֆատթրը. Ղուհաձը խանընտա, մուտայիլէյհ Ա. Պէնտէրեանդն օտասընտա. վէ Լէնի խանտա Ամձմուտը Հավատիս օտասընտա։

Պունարատան մատտա Պէյօղլունտա պէրպէր հօձա Սօգոսուն տիւքքեանընտա տախի պուլունուր։ Իխանգունուն եէվմ վէ մահալը իսրաձը զաղէթալէր վասէթատը իլէ իլան օլունաձագ տրը։

Նասրլ քի տէտիք, զէնատթ հաղրը վէ միւձէրրէտ թէշվիգատթա մունթազը օլտուզունատան, ումարրզ քի զէնատթքատրդն հիւնէրինէ միլլէթտաշ վէ սայրը հէմշէհրիլէրինին սէֆալէթի տախի իլավէ օլունարագ, պունարդն իսմի շէրիֆէրինի տախի զաղէթամըզա տէրձ իթմէքլէ եագընտա իֆթիխար իտէրիզ։

— Նոյեմբեր 14 թարիխի իլէ Ամանատան թէրաֆիմզա շու վէձհ իլէ եաղըլը տրը։

Նոյեմբեր 5 թարիխի եէվմիւ ձումատա իրթէսի աղշամըզը կէձէյնին Սիսատ պուլունան ասխթէ կաթողիկոս Դիկողոսյան եպիսկոպոս հէմ ֆիքէրը օլան Յարութիւն եպիսկոպոս իլէ պիր թաղրմ հումուգ ձէօմատթը գանարբանագ իչին մէկնուտրը վէ կոնգակ իրսալ իլէ եկեղեցիէրիմիզտէ միլլէթին թազական խորհուրդ ալարարընդն խապէրի օրմայարագ բազար կիւնիւ սապահկարդն օգութատուրմուշ. վէ ֆիրատէթի բահանայլարընդը Տէվէթատէն Բաթրիարխանէ թէրաֆընտան թամրմըզ վէ թատիք օլունմուշ կիպիձէ պիր թաղրմ ձէօմատա վարդէր վէրէրէք իսմիսի յէշէ իթմէքլիկէ ձէտարէթ խէմիշլէր. պունարդն իւզէրինդ ձէտարէթ ալարագ թարիխատէն պէշ կիւն էվվէլ գալգարագ պու ձանիպէ կէլիրօր. կէլմէսինէ պիր թաղրմ առէմէր խմիքպարինէ չը քարպ սալթանաթ իլէ կէթիրիրէր. մուտախարէն ոհանինին չօգարը անմարարար քի նէ Գարը Ակի վէ նէ ան բաթրիքխանէմիզ պու ատէմին ասխթէ կաթողիկոսլուզունու էլան թանրմամըզ տրը վէ քէնտիսէրի տախի պու եօրտա ալանարչօրար. պարչարար տէմէք քի. պու առէմի իսթէմէյիզ Տէվէթինէ վէ Անլէթինէ խային տիր. էնմէսին քիլիսէյէ վաղ վէրմէսին վէ իսի կաթողիկոս օգուռնամարդն տէյու շարտա պուրտա ձէմկէթլէր բէհատ օմմաղա պարչարը վէ ձիւմատա իրթէսի թաղանարար կէօրիւր քի իլէրիսի ֆէնդա նէթիձէ իտէձէք. էերլիսէն օլմայարագ իքի թանէ տիշարդը տիրայէթլա զաթար իլէ խապէր եօղարար պու Թատիր իլէ քի. միլլէթիմիզդն պէօյլէ պիր եպիսկոպոսու պուլունմուշ տուր զարարդը. իւզէրինտէ եէրլէրի վար միսաֆիրլէթէն հէր նէ գատար էյլէնսէլէր գապուլ իտէր ըիսյէթ իթմայ. պօրձլույուզ. Ֆագաթ քէնտիսինի կաթողիկոս թանրմըզը. հէկր կաթողիկոսլիք թավրունու պրրագմազ իսէ եարան եկեղեցիէ էնմէմէլերինի ըէձա իտէրիզ պիրա պէնտէ միլլէթ գիլ ու դալ արթմագտա օլուսուզունատան իլերուտ շիդագ զուհուրլէր մէնինէ գատար օրտայնաձաղընը վէ պիր ֆիգատատա պայիս օլունմամաղընդ նիյաղ իտէրիզ տէրլէր իսի տէ. էօյիսմէ գատար կէօղէմէ պարըմ պէն կաթողիկոսլուգտան վաղ կէչմէմ ձէվապընը ալարագ ատէմլէր։

Պունուն իւզէրինդ շարշուտա բազարատա քէնտի թարաֆկիրլէրի իլան իտէրլէր քի եարը քիլիսէտ մուհարեպէ վար պուլյուրուն տէյի. պու հավատիս. լէրին իւզէրինդ թաղանարար մէձպուր օլար հիքքիմէթ պա թաղրիր իսթիտա իթմէյէ. իսթիտաղը մէղրիրի գայիմագամըզդ սատէթլու վէյտի բաշա հաղրէթլէրի ալարընդնտա տէրագագ իձազ իտէն թէսկիրէյի մախատսէ եաղըլը թանրիրաթը իւզէրինէ Ղրիգորյան Եպիսկոպոս թանրիր օլունտուզունատան կէօթիւրէն մէմուրա պէնիմ ադամ Ղրիկորյան Եպիսկոպոս օրմայուպ Կիրակոս կոթողիկոս օլտուզունատան պանա տէյիլ տիր պու. քիմ իսէ սահիպ օնա վէր ձէվապը իլէ կէրի չէվիրէր. իքինձի տէֆտատէ Ղրիկորյան էֆէնտի իւնվանը իլէ եաղըլըպ իրսալ օլունտուգտա թէքքար եվվէլրի ձէվապ իլէ բէտտա օլունուր. իշնուխլիմիզէ նազարէն իւչիւնձի բէք թաձի եաղարմըշ. շէօյլէ քի. տէօյլէթլու վարի բաշատան ալարընդմ թահրիրատատա խամիրիզ Ղրիկորյան իսի պէն տախի Ղրիկորյան թանրրդմ. Սիսատ քէնտի պաշընա եաղանրպ գէրի իտարէմտէ պուլունան Լուսանա շէհրինտէ էրմէնի քիլիսէսինտէ միսա ֆիրէթէն իգամէթ իտէն վէ կաթողիկոս իտտատարտատա պուլունան զամանա որը պու մէկթուպպամ տէյու եաղըմշ օլտուզունատան. մէձպուր օրմուշ ալմաղա. Նէ ֆայտէ քի պու թէսկիրէ տախի իտտինտէ տինդնամէսպ քէչ եվվել էֆքէտրը միսիլիս սապահղընդն եկիդրիկ ենիպ ատձրյոպ թանրրէրը իլէ ուզաշն պրյուս քարտաղ տէվամ իտէր. վէ էլ հասրլ ձէմկէթտէ կիւրիւթիւ չօղալըր ալարընդ աշաղը վէ պիր թաքրմ զօրպաղ կիրուհի էյէրինտէ ոօբաղար իլէ թէրթիպլի պուլունուպ գրարընատան. մատ Ղրիգոր պէշ տարիդէ կէչտ չօքարրընդն Լօմկերինտ պատի ալմաձագ իտի. քէֆիյէթ հիւքիմէթին մանուտի օլտուքտա տեր ադամ սատատէթլու վէյտի բաշա վէ միրալայ Ռէլ պէյ վէ օն գատար զաղթան իլէ պիր պէօրիք ասաքիրի Շահանէ վէ պիր մրգատար ժանտարմ ատաքէրինտէն էէթիշիպ քիլիսէ հավրուտունա տու խուլ խլէտիքատ ալէմ բէնտ էֆէնտիդդ թէշէքքիւր տուալերի արատանա. պէօյլէ սախիպ կաթողիկոսու խամէմէյիզ ոէտատերի ասիմատէ դատարագա իմմիշ տիր. բաշդը միւշարալէյհ հաղրէթլէրինին համիկէթ վէ տրդայէթի ասդէսինտէ պիր գաշ եիւղ ձան ատաքիրընտան գուրթարրդ վէ ֆէտատար մէղքիւրի տէֆ խուպ միլլէթիմիզի սիրլիւ քարալէրտէն խելաս խլէտիլէր. վէ քիլիսէ գարուտունա պիր գաշ չավուշ իլէ պիր քաշ նէֆէր եատատքը պրրագարաք ավաէթ պուլյուրտատքընտա. փիսգարօսատ. մումպիլէյհ իլէ միլլէթ մէձլիսինին տատմ պէշ տէ մէձլիսի Լիվայէ կէլմէսինի թէնպահ խլէմիշ վէ մուձիպինձէ մէձլիսէ կիտիրիքտէ մէրգատ փիսգարատատն հագրնտա ատաքմէ կէմիշ օլան ինտար էմ բը սատիսի վէ բատրիքխանէյէտէն կէմիշ օլան գոնդակ գրատատ օլունուրգտա եաղանրն արդատը քէտիլիպ ատիլ պէօղարնա ատօ աշարարագ. պէն վէ պանա թատրի օլանկար գանրմըզը տէ օբէնէ գատար ուզրաշձաղընդ վէ կաթողիկոսլարդ իտտատարտատան վաղ կէչմէմ ձէվապընը ալարագ ատէմլէր։

Գաղանդ Ամերիկայի գարբը պաղը գիլբէ ինէլէն ոէօղլէրէ. ֆէֆֆի էջ դ-սոէրի ձէվապլէր։ Սէգօնդօ Յիրանգօ նամ Յիսուսեան ֆանանայընդն Ռեբէլֆի. Ս. Լիէնա Ամերիրեան բահիպլէրինդն., Տէրվիլեան Հ. Սանո-էլ վարդապետին մո-խիսատ վէձհիլէ Ռեբէձիսի։ Իլդ Հիսաբ. Ս. Լիէնա. Ամերիրեան բահիպլէրին Ռապիանէսինդ. 1866։

Լէյի քիթապարարդն գատար իւ էրզմիյէթի, խուսուսի իլէ ֆէնա քիթապլար պարանը հէնկէատինտա միւշահէատ օլունուր. էյի քիթապպէր պիրէր լիֆրը գապիհէյի տիւնեէվլիկ հիւձիմինէ մանդրա էյի մէթին գալէ կիսի գարը գօյուպ, պու իսթիհքատատթը բուհանիյէյէ սրրընանլար, հէր թէրաֆտան միւսթէվլի օլան տիւնեա ֆէնալըգլարընտան մահֆուզ վէ սալմ օլմալէրինտէն էմին օլապիլիրլէր։

Ամերիկայի գարբը գաղանդ իրանդ. տինատար միւթէրձիմին շէրէֆի վէ հիպա օլունան զաթրն նամը նամիսի. միլլէթ պու ատֆա տախի պիր էլի քիթապ թագարիմ օլունուզունա պաշդ ա պաշդա լազ պէօյիւք քէֆալէթ տիր։

Ինանդրն մէզհէպ ախլագ վէ թէրպիսինէ էրզմ վէ միւթաալիգ օլան սահիհլիքլէր։ հիչ պիր քիմատատա պու գատար այան աչիքատ մէյտանա գօնուլմամըշ տրը։ Վէ հէր օգույանդն գալսի շիպհէսիզ անինատ պունա շահատատէթ իտէձէք տիր։

Ինչալչոհու Թաալա պու Թէէլիֆի պինազիր, մէմուլ օլունտուղու վէճ հիլէ, գապուլու ամմէ իլէ Թագարիր օլունուպ, իբինճի հիսսէսի տախի եագընտա վիճուտ պուլուր։

• • • Խմբագիր

Խարգիւղի Ս. Ղերսիսեան վարժարանը ապօրինաւոր հոգաբարձութեան մը յսուի և անկանոն անտեսութեան պատճառաւ ինչպէս ուրիշ տարիներ, նոյնպէս և այս տարի 18000 ղուրուշի գումար մը բաց պարտք թողած ըլլալով Թաղ. խորհուրդը յատուկ Յանձնաժողով մը կազմեր է այս պարտուց համար հատարակութենէն նպաստ հանգանակելու պաշտօնով։

Յիշեալ Յանձնաժողովոյ անդամոց տպագրեալ ցուցակին մէջ առանց իմ հաւանութեան անցած ըլլալով նաև իմ անունս ալ, պարտք կը համարիմ Խարգիւղի հատարակութեան և մեր հեռաբբքիր բարեկամաց յայտնել որ ոչ միայն նոյն յանձնաժողովոյ հետ մասնակցութիւն մը չունիմ այլ և դլխովին անհամամիտ եմ Թաղ. խորհրդոց այս անօրէնութեան. այնպիսի իրաւացի պատճառներով, զորս կը խոստանամ ի մօտոյ հրատարակել Թաղ. խորհրդոյ բռնած երկդիմի և վնասակար ընթացքը. արատաւոր անցեալը և Ազգային շահուց դէմ իր մէկքանի անդամոց նենգութիւնները, եթէ արդէն յայտնուած չեն. հատարակութեան ճանչցնելու և անոր մըտաւոր և բարոյական կենաց զարգացումը արգիլող պատճառներու վրայ իր ուշադրութիւնը հրաւիրելու համար։

Խնդրելով տէր, որ ներկայ աղդարար նամակիս ձեր պատուական լրագրին մէջ տեղի մը շնորհել բարեհաճիք։

29 Նոյեմբ. 1866

Խարգիւղ. Թ. Բարաղամեան

ԻԼԱՆԱԹ

Ամենայնիւ ճերրահիկ իմաստ էթմէ քիչլին, աղրբյան տիշէրին աղրբարրը տէֆ իթմէք վէ սիշէրի շգամբէ օլանլարը տիշէրինին եէրլէրինէ դանմէթոլզէ թապիի վաղ օլունմուշ կիսի զայէթ տիգգամի օլունունա պիւլ ազնաշըլմամագ իւզրէ տիշ գօմագ, տիշ վէ շէնեէտէքի մ բաղարը վէ աղրբարրնա մանլիճէ իթմէք. վէ եէրինտէն օյնամըշ օլուպ եէրիկէն տիշէրի տիւղլմէք. վէ աղրը թէմիզ սագլամագ վէ գարամշէ տիշէրին փաս վէ քիրլէրինի թէմիզէյիպ, եսկի պէյազլանա կէթիրիպ թէպտիլ իթմէք. աղրը ֆէնա գօգուլարրը տէֆ իթմէք. ալթուն վէ լամթիքտէն զայէթէ լամթիֆ վէ բանա վէ սէրապէթլու վէ խաֆիֆ եէմէք էնտիսի վագրթատա պիր զարար վէ գիսան վէրմէդ ալա եէրլի վէ շգարրդ գօնուլուր տիշէր եամանաթա օլան Փարիսի Թապիպ տիշճի միւսիւ Փէդ Պէյազլանտա Կըլավանի ոգաղանտա իքի նօմէրօլու խանէտէ օթաբուպ։ եէվմիկ ալաֆրանկա ուսպահին տատի տօգուզունտան տէօրտէ գատար կէչէնէրէ, պալատ զիքր օլունան ամէլիյաթլարը իմրա իսլէմէքտէ օլուպ, քէնտիսինի էկօրմէք վէ եարատ խանէսինէ կէթիրթմէք խէթէյէնէրը օլուր իսէ խանէսինտէն սուալ իթմիրիզ մէսինի իլան իտէր։

ՐԻՍԱԼԻՑԻ ՓՕԹՈԳՐԱՓ

Լրանի

Ամէնէ քեահատ իւզէրինէ շսֆը իլէ Թասվիր ալմանըն հարէգէթի պէյանընտա մուխթասար պիր Թարիֆնամէ Թասվիրլի։

Թէէլիֆի Սարգիս • Պ • Վ • Տէր Թորոսեան.

Ըսիթանէ 1866

Յ • Ե • Մինասեան վէ շէրիքի Թապխանէսինտէ պու ֆայիտէլու քիթապ հագդընտա մուԹալաամըզ պիզզարուր կէլէճէք հաֆթայա գալրը սաթըլըր հէր Լրմէնի քիթապճըլարընտա, Ֆիյ • 12 • Ղուրուշ։

Օ ԶԱՄՊԱՍՍԱՏԵՕՐ

Բարի դ-ճէվէրրը մաղլաբը. Պէյօղլը- ճապպէխ • Ն° • 345

Օ. խրատ մուհարրէր իւչ խմրա զէվաթ բայէթլու միւշթէրիլէրինէ պէյան խտէր քի Ֆրանսըզ ճէվահիրխանէսի խամ իլէ միւսէմմա օլան ճէվահիր մաղազալարրընը պու տէֆա քիւշտա իթմիշէր տիր։

Ինվալը ալթուն վէ միւճէվհէրլու մէանուաթ իշճիլիյինտէ ուսթալըդ, ըէամինտէ զարիֆլիք, վէ ֆիսաթտա էհվէնլիք, պու իւչ մուհասսէնաթ մաղազա վէ էմթաամըզդան սըֆթաթը մախսուսէսի օլաճագլար տիր։

Պէյօղլու • 10 դէկտ • 1866

Մ. Ֆ • Ժ • Նայպայէր Վէ Գօմբանիասը։

Այօնաթլարրմըզտան Օրթաքէյտէ, Պիրիկօղլա, Ֆիլիպպէտէ, Սուշտա, տախիլի վէ խարիճի մահալլերտէ զաղէթա պօրճլարընը թէտիյէ իթմէմիշ զաթլար օլուպ, պաղըլարը իսէ պիր գաչ սէնէլինի պիլէ վէրմէտիքլէրինտէն, պունլարա իսէ միւքէրրէր իսթարլար իթմիք իսէ տէ, էինէ պիգայտ օլարագ տէյինլէրինի թէտիյէ իթմէմիշ օլտուգլարընտան, Ըսիթանէտէքիլէրէ օն պէշ կիւն տաշրատաքիլէրէ եալ պաշընա գատար միւսատտէ օլուտնուպ, էկէր պու Թարիխլէրէ գատար եինէ պօրճ. լարընը թէտիյէ իթմէզլէր իսէ, զաղէթամզտա խամլէրինի տէրճ էթմէյէ մէճպուր օլաճաղըզ։

ԹՈՒՏՐՈՆ ԸՐԵՎԻՏԵԱՆ

Շարամ Երևկյան Դեկտեմ. 3

Ա. ՀԱՆԴԻՍԱՑՈՒՄՆ

ԱՆԶՆԵՒՐ ՊԱՏՒՈՅՆ ԲՅԻՐԿՆ

ԹԱՏԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ՍՊԱՆԻԱՑԻՈՅՆ

ԳԱԼՏԷՐՈՆԻ

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ Ս. ՀԷՔԻՄԵԱՆԻ

ԶԱՒԵՇՏ

ՏԷՐԸ ԴԱՌՆԱՑ ԴԱՌԱՅՆ ՏԷՐ

ԿԻՒՐԱԿԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԴԵԿ • Յ

ՄԻ ԴԻ Ը

Ողբերգութիւն յերիս արարուածս

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ Թ. ԹԷՐԶԵԱՆԻ

ԶԱՒԷՇՏ

ՄԱՐԴՍ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՀԷ

ԿԱՂԱՆԴԻ ՊԱՐԳԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ԿԱՄ

Ընդարձակ բարոյական վէպ գրած Ա. Շահաբէթ պարոնէն.

Գ • Յ • Պ •

Քիւրքճեան Տպագրութիւն. 1867

Սաթըլըր հէր Լրմէնի քիթապճըլարընտա • ֆիյ 100 փարա •

ԹԻՒՐՔՃԷ ԳԱԶԱՄԻԱ

1867

Քիւրքճեան տպարանէն պու մահսուլու տախի ճէմիյէթ պէյնինտէ

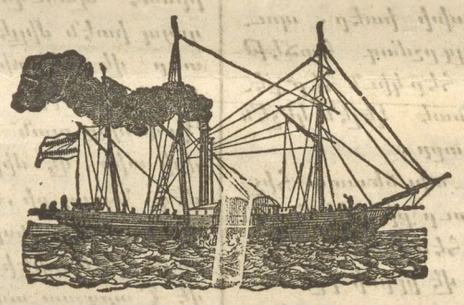

Շ. ԻՐՔԻԹՐ. ԽԱՅՐԻՑԻ

Պօղազիչէնէ էլլէյէն վէբօրլարը վագրը հարէքէրլէրի։

Բուսի Դէկտեմբէր 5 բազար երթէսի կիւնիւնտէն իթիբարէն, եէնիտէն թէպտիլ օլունճայտաղ։

Պօղազիչէնտէն Էօրէրի-յէ։

Եէնի Ճամի այարը իլէ Սաաթ Ալաթուրքա	Վաքօր Ն°	
2 1/2	18	Պէյօղլուքտէրէտէն. Թարապիա • Եէնիքէյ • Սիթէնիա • Միրիկէն • Բուսէլի Հիսարը • Պէպէկ • Պէշիկթաշ անտէն քէօրբիւ։
3	2	Եէնիմահալլէտէն • Պէյօղլուքտէրէ • Թարապիա • Եէնիքէյ • Միրիկէն • Ր. Հիսարը • Պէպէկ • Գուրուչէշմէ։
3 3/4	11	Անատօլու Գավաղնտան • Եէնիմահալլէ • Պէյօղլուքտէրէ • Թարապիա • Եէնիքէյ • Սիթէնիա • Միրիկէն • Ր. Հիսարը • Պէպէկ։ (Ճումաղարը Անատուքէյ • Գուրուչէշմէ • Օրթաքէյ • վէ Պէշիկթաշ Գատաթաշա տախի օղրայուճաղ։)
2 3/4	12	Պէյդօղլան • Բաշտաղչէսի • Գանլըճա • Ընատոլ Հիսարը • Վանիքէյ • Զէնկէլքէյ Պէյլէրպէյի • Գուրդունճուգ • անտէն քէօրբիւ։ (Ճումաղէրի սաաթ 3 տէ։)
3 3/4	17	Պէյօղլուքտէրէտէն • Թարապիա • Պէյդօղ • Ր. Պաղչէսի • Գանլըճա • Ա. Հիսարը • Գանտիլլի • Վանիքէյ • Զէնկէլքէյ • Պէյլէրպէյի (Ճումաղարտան մասատա)
2 3/4	14	Անատուքէյտէն • Գուրուչէշմէ • Օրթաքէյ • Պէշիկթաշ անտէն քէօրբիւ։
3 1/4	4	Անատուքէյտէն • Գուրուչէշմէ • Օրթաքէյ • Պէշիկթաշ։ Ճումաղարտան մասատա
4	8	Անատուքէյտէն • Գուրուչէշմէ • Օրթաքէյ • Պէշիկթաշ • Գատաթաշ։
4 1/2	14	Անատուքէյտէն Գուրուչէշմէ • Օրթաքէյ • Պէշիկթաշ • Գատաթաշ։
5 1/2	8	Անատուքէյտէն • Գուրուչէշմէ • Օրթաքէյ • Պէշիկթաշ • Գատաթաշ։ Պու դէօղլեթի Ճումաղ կիւնլերի Պէյօղլուքտէրէտէն կէլէճէք ուշ վաքօր իմրա խտէճէք։ (սաաթ պէշ բուտէլերինտէ։)
8 3/4	4	Եէնիմահալլէտէն • Պէյօղլուքտէրէ • Թարապիա • Եէնիքէյ • Միրիկէն • Ր. Հիսարը • Անատուքէյ • Օրթաքէյ • Պէշիկթաշ • Գատաթաշ • Անտէն քէօրբիւ։

Վէօքրի-ոէն պօղազիչէնէ։

3 3/4	14	Պէշիկթաշ • Անատուքէյ։
5	8	Տօղրու Անատուքէյ • (Ճումաղարտան մասատա։)
4 1/2	4	Գատաթաշ • Պէշիկթաշ • Օրթաքէյ • Անատուքէյ • Ր. Հիսարը • Միրիկէն • Եէնիքէյ • Թարապիա • Պէյօղլուքտէրէ • Եէնիմահալլէ։
9 1/4	11	Պէշիկթաշ • Օրթաքէյ • Անատուքէյ • Ր. Հիսարը • Միրիկէն • Եէնիքէյ • Թարապիա • Պէյօղլուքտէրէ • Եէնիմահալլէ • Ա. Գալաղա։
10	14	Պէշիկթաշ • Օրթաքէյ • Գուրուչէշմէ • Անատուքէյ • (Ընտէն տօղրու քէօրբիւ)։
10 1/4	2	Գատաթաշ • Օրթաքէյ • Պէպէկ • Ր. Հիսարը • Միրիկէն • Եէնիքէյ • Թարապիա • Պէյօղլուքտէրէ • Եէնիմահալլէ։ (Ճումաղէրի Պէյլէրպէյի վէ Վանիքէյլիէնէ օղրայուճ Օրթաքէյէ օղրամայաճաղ։)
10 1/2	17	Պէյլէրպէյի • Զէնկէլքէյլիէ • Վանիքէյ • Գանտիլլի • Ա. Հիսարը • Գանլըճա • Բ. Պաղչէսի • Պէյդ օղ • Պէյօղլուքտէրէ։ (Ճումաղարտան մասատա)։
10 3/4	18	Պէշիկթաշ • Պէպէկ • Ր. Հիսարը • Միրիկէն • Սիթէնիա • Եէնիքէյ • Թարապիա • Պէյօղլուքտէրէ։
11	8	Պէշիկթաշ • Օրթաքէյ • Գուրուչէշմէ • Անատուքէյ • Պէպէկ։
11	12	Գուրդունճուգ • Պէյլէրպէյի • Զէնկէլքէյ • Վանիքէյ • Ա. Հիսարը • Գանլըճա • Պէյդ օղ։
11 20 տապ.	4	Գատաթաշ • Պէշիկթաշ • Օրթաքէյ • Գուրուչէշմէ • Անատուքէյ։
11 40 տապ.	14	Պէշիկթաշ • Օրթաքէյ • Գուրուչէշմէ Անատուքէյ։

Եբէյի շէօհրէթ պուլտուղունտան, պու սէնէ տախի թապ օլունուպ, հէր Լրմէնի քիթապճըլարընտա իւչէր ղուրուշա սաթըլմագտա տըր։

ԴԱՍԱԳԻՐՔ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՄ

ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԻՏԵԼԻՔ ՄԱՆԿԱՆՑ

ԱՀԽԱՏՈՒԹԵԱՆ

ՍՏԵՓԱՆ Պ • ՊՕՂՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆՑ

Պու քիթապճըք պազը թասվիրլէր իլէ մէզէյէէն օլուպ, չօճուգլարա մախսուս պիր քիթապ տըր, սաաթը Ըսիթանէսին տէր էրմէնի քիթապճըլարընտա ֆիյ 6 ղուրուշ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԾԸ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ։

Ասիաթանէ • Պէօյուք Եէնի խանտա Թիւլպէնտէան Յովակիմ։
Ատանա • Բաղտուտա օղլու Յակոբ աղա։
Աֆիոն Գարա Հիսար • Կարապետեան Վարդան
Եկին • Թարապտեան Յովսէփ աղա։
Էնդիրէ • Սինեօր ճէօլանի Լէօնարտի։
Եսկիշէհիր • Ոսկեան Եղիազարի Կարապետ աղա։
Էտիրնէ • Յակոբեան Աբրահամ աղա Գալաղ։
Եւրոպա • Հապանեան Կարապետ Գէֆէնտի։
Թէքիրտաղ •
Թրապզոն • Մանուկեան Պետրոս աղա։
Իզմիր • Թէսաէրճիանց Ս • Սարֆան աղա։
Իզնիմիտ • Գ • Տ • Թ • Գասպարեան։
Հալէպ • Յ • Ս • Քուրքճեանցի։
Մարաշ • Զօրպաճը օղլու Հաճի Տէվրէթ աղա։
Պուլատճիկ • Տէրզաբիի օղլու Պետրոս աղա։
Պոլիս • Կէմիճեան Նշան աղա։
Վարնա • Հաճի Կարապետ օղլու Յովհաննէս աղա։
Վիէննա • Զըրաճը վ Իշէն աղա։
Քէօթահէա • Լիւլէճեան Աման աղա։

ՄԻՒԵԼԼԻՖԻ ԴԱԶԷԹԱ

ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ԶԱԼՈՑՈՑՑ ԵՐՄԷՆԻ ՔԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳԵԱԼԸ Ն° 47

Յ • ՄԻՀԱԷՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՏԷ

Ինչալչոհու Թաալա պու Թէէլիֆի պինազիր, մէմուլ օլունտուղու վէճ հիլէ, գապուլու ամմէ իլէ Թագարիր օլունուպ, իբինճի հիսսէսի տախի եագընտա վիճուտ պուլուր։

• • • Խմբագիր

Խարգիւղի Ս. Ղերսիսեան վարժարանը ապօրինաւոր հոգաբարձութեան մը յսուի և անկանոն անտեսութեան պատճառաւ ինչպէս ուրիշ տարիներ, նոյնպէս և այս տարի 18000 ղուրուշի գումար մը բաց պարտք թողած ըլլալով Թաղ. խորհուրդը յատուկ Յանձնաժողով մը կազմեր է այս պարտուց համար հատարակութենէն նպաստ հանգանակելու պաշտօնով։

Յիշեալ Յանձնաժողովոյ անդամոց տպագրեալ ցուցակին մէջ առանց իմ հաւանութեան անցած ըլլալով նաև իմ անունս ալ, պարտք կը համարիմ Խարգիւղի հատարակութեան և մեր հեռաբբքիր բարեկամաց յայտնել որ ոչ միայն նոյն յանձնաժողովոյ հետ մասնակցութիւն մը չունիմ այլ և դլխովին անհամամիտ եմ Թաղ. խորհրդոց այս անօրէնութեան. այնպիսի իրաւացի պատճառներով, զորս կը խոստանամ ի մօտոյ հրատարակել Թաղ. խորհրդոյ բռնած երկդիմի և վնասակար ընթացքը. արատաւոր անցեալը և Ազգային շահուց դէմ իր մէկքանի անդամոց նենգութիւնները, եթէ արդէն յայտնուած չեն. հատարակութեան ճանչցնելու և անոր մըտաւոր և բարոյական կենաց զարգացումը արգիլող պատճառներու վրայ իր ուշադրութիւնը հրաւիրելու համար։

Խնդրելով տէր, որ ներկայ աղդարար նամակիս ձեր պատուական լրագրին մէջ տեղի մը շնորհել բարեհաճիք։

29 Նոյեմբ. 1866

Խարգիւղ. Թ. Բարաղամեան

ԶԱՒԻՐԵ 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

		Ղուրուշ
Թարգան	Արնաուտ • • • • • • • • • •	քիլ 34—36
Իսմայիլ	• • • • • • • • • • • •	„ 33—34
Քէօսանէնճէ	• • • • • • • • • • • •	„ • — •
Բուսէլի	Պալչըգ սէրթ • • • • • •	„ 30—31
Սգօֆ	դըզըճա • • • • • • • • •	„ • — •
Իպրայիլ	գըրնօլ • • • • • • • • •	„ 26—28
Իսմայիլ	• • • • • • • • • • • •	„ • — •
Վարնա	գըրնօլ • • • • • • • • •	„ 28—30
Պուրղազ	գըրնօլ • • • • • • • • •	„ 29—31
Պալչըգ	գըրնօլ • • • • • • • • •	„ 29—31
Գօգօրօղ	Գալաս • • • • • • • • • •	„ • — •
Արխա	• • • • • • • • • • • •	„ 14—15
Մէվճուտաթ 50,000։		—

ԷՄԹԱԱՑԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Թիֆթիք	Էնգլիզ • • • • • • • • • •	46—48
„	Վան • • • • • • • • • • •	50—51
Ճէհրի	Գայսէրի • • • • • • • • •	12 1/2
„	Լինգլիզ • • • • • • • • •	15 1/2
Բասմուղ	Ատանա • • • • • • • • • •	12—13
Ճէհրի, Կուրճի, Խէրպուզ • • • • • •		11—11 1/2
Եարատ	Անատուքի Քիլի • • • • • •	6 1/2—7
„	„ Էրզանճէք • • • • • •	14—15
Ացիօն • • • • • • • • • • • • • •		245—250
Մաազ	սիյահ • • • • • • • • • • • • • •	13—14
Քիթրի	Եարբաք • • • • • • • • • • • •	22—24
Սայիդ • • • • • • • • • • • • • •		17—18
Քէչէ	Տէրիսի Թիյլու • • • • • • • •	10—11
Պաղ	Մօսմուր • • • • • • • • • • • •	24—25

ԷՄԹԱԱՑԻ ԷՃՆԷՊԻՑԷ 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Քէիլէ վէ թօզ Հէրէրի		Ղուրուշ
Ինկիլիզ	ըրիմ 6=10 լիպրա գանթար	280—300
Օլանտա	տէպրու 6-10 լիպրա • •	„ • • •
Ամէրիկա	8 • • • • • • • • • • • •	„ • • •
Ֆրանսըզ	• • • • • • • • • • • •	„ 270—295
Ինկիլիզ	Թօզ • • • • • • • • • • •	„ 272—275
Օլանտա	Էքսթրա • • • • • • • • •	„ 272—275
„	պէրինճի • • • • • • • • •	„ 263—265
„	իքինճի • • • • • • • • •	„ 260—262
„	իւչունճի • • • • • • • • •	„ 258—260
Ֆրանսըզ	• • • • • • • • • • • •	„ 258—260
Տէսիր	Ինկիլիզ Հէշիտամա տէօրթ	
Քէօշէ	Եուվարլագ • • • • • • •	„ 68—70
„	Եարմա • • • • • • • • • •	„ 74—75
„	սաճ Հէշիտ իլէ • • • • • •	„ 115—120
„	Հէմպէր • • • • • • • • • •	„ 95—105
Գաազ	• • • • • • • • • • • • •	„ 650— •
Գուրշունի	Ինկիլիզ Ֆրանսըզ • • •	„ —140
Զէյթիր	պիր սըֆրը 0 սանտրգ • •	„ 90— •
Սաազմա	Մարսիլիա Հէշիտ • • • •	„ 150—160
Մօր	Պաղամ • • • • • • • • • •	„ 60—
Սանթամարթա	• • • • • • • • • • •	„ 200—250
Զաճը	Գրիգրաճ • • • • • • • • •	„ 45— •
Շաղ	Ինկիլիզ • • • • • • • • • •	„ 55—60
Գահվէ	Գարբ Ֆինո • • • • • %	„ 1100 1050
„	Իքինճի • • • • • • • • • •	„ 950— •
„	Իւչունճի • • • • • • • • •	„ 850— •
Զիվիս	Ինկիլիզ • • • • • • • • • •	„ 110—130
Գըրմըզ	• • • • • • • • • • • •	„ 35—65
Պիպէր	Լոնդրա Մարսիլիա • • • •	„ 5—1/4
Նըհատըր	Ինկիլիզ • • • • • • • • • •	„ 6 1/4
Թէնէքէ	+ Նշան Հիֆթ սանտրգ • •	„ 340—350
Բօմ	Ամիրգ • • • • • • • • • •	1 կալօն 9 1/4
„	Ինկիլիզ • • • • • • • • • •	„ 12 3/4—13

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԾԸ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

Ասիաթանէ • Պէօյուք Եէնի խանտա Թիւլպէնտէան Յովակիմ։
Ատանա • Բաղտուտա օղլու Յակոբ աղա։
Աֆիոն Գարա Հիսար • Կարապետեան Վարդան
Եկին • Թարապտեան Յովսէփ աղա։
Էնդիրէ • Սինեօր ճէօլանի Լէօնարտի։
Եսկիշէհիր • Ոսկեան Եղիազարի Կարապետ աղա։
Էտիրնէ • Յակոբեան Աբրահամ աղա Գալաղ։
Եւրոպա • Հապանեան Կարապետ Գէֆէնտի։
Թէքիրտաղ •
Թրապզոն • Մանուկեան Պետրոս աղա։
Իզմիր • Թէսաէրճիանց Ս • Սարֆան աղա։
Իզնիմիտ • Գ • Տ • Թ • Գասպարեան։
Հալէպ • Յ • Ս • Քուրքճեանցի։
Մարաշ • Զօրպաճը օղլու Հաճի Տէվրէթ աղա։
Պուլատճիկ • Տէրզաբիի օղլու Պետրոս աղա։
Պոլիս • Կէմիճեան Նշան աղա։
Վարնա • Հաճի Կարապետ օղլու Յովհաննէս աղա։
Վիէննա • Զըրաճը վ Իշէն աղա։
Քէօթահէա • Լիւլէճեան Աման աղա։